

UNIVERSITY OF
CAMBRIDGE

CLASSICAL TRIPOS Part II
Group A Literature

Wednesday 31 May 2006 9 to 12

Paper A1

HOMER, *ODYSSEY* AND VIRGIL, *AENEID*

Answer three questions: at least one from Section A and at least one from Section B.

Candidates who do not write legibly may find themselves at a grave disadvantage.

Irrelevance will be penalised.

STATIONERY REQUIREMENTS

20 Page Booklet x 1

Rough Work Pad x 1

SPECIAL REQUIREMENTS

None

**You may not start to read the questions
printed on the subsequent pages of this
question paper until instructed that you
may do so by the Invigilator**

SECTION A

1 Translate and comment on **one** of the following passages:

(a)

Ἦος ὁ ταῦθ' ὤρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, 120
 ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑψορόφοιο
 ἦλυθεν Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ εἰκῦϊα.
 τῆ δ' ἄρ' ἄμ' Ἀδρήστη κλισίην εὐτυκτον ἔθηκεν,
 Ἀλκίππῃ δὲ τάπητα φέρεν μαλακοῦ ἐρίοιο,
 Φυλῶ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τόν οἱ ἔδωκεν 125
 Ἀλκάνδρῃ, Πολύβοιο δάμαρ, ὅς ἐναι' ἐνὶ Θήβης
 Αἰγυπτίῃσ', ὅθι πλείστα δόμοισ' ἐν κτήματα κείται·
 ὅς Μενελάῳ δῶκε δὺ' ἀργυρέας ἀσαμίνθους,
 δοιοὺς δὲ τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα.
 χωρὶς δ' αὖθ' Ἑλένη ἄλοχος πόρε κάλλιμα δῶρα· 130
 χρυσὴν τ' ἠλακάτην τάλαρόν θ' ὑπόκυκλον ὄπασσεν
 ἀργύρεον, χρυσῶ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράαντο.
 τόν ῥά οἱ ἀμφίπολος Φυλῶ παρέθηκε φέρουσα
 νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
 ἠλακάτη τετάνυστο ἰοδνεφές εἶρος ἔχουσα. 135
 ἔζετο δ' ἐν κλισμῷ, ὑπὸ δὲ θρήνυς ποσὶν ἦεν.
 αὐτίκα δ' ἦ γ' ἐπέεσσι πόσιν ἐρέεινεν ἕκαστα·
 “Ἴδμεν δὴ, Μενέλαε διοτρεφές, οἳ τινες οἶδε
 ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἱκανέμεν ἡμέτερον δῶ;
 ψεύσομαι ἢ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμός. 140
 οὐ γάρ πώ τινά φημι εἰκότα ὧδε ιδέσθαι
 οὔτ' ἄνδρ' οὔτε γυναῖκα, σέβας μ' ἔχει εἰσορόωσαν.
 ὡς ὄδ' Ὀδυσσῆος μεγαλήτορος υἱὸς εἴοικε,
 Τηλεμάχῳ, τὸν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ
 κείνος ἀνὴρ, ὅτ' ἐμείο κινώπιδος εἵνεκ' Ἀχαιοὶ 145
 ἦλθεθ' ὑπὸ Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὀρμαίνοντες.”

Odyssey IV 120-146

(b)

est procul in pelago saxum spumantia contra litora, quod tumidis summersum tunditur olim fluctibus, hiberni condunt ubi sidera Cauri; tranquillo silet immotaque attollitur unda campus et apricis statio gratissima mergis.	125
hic uiridem Aeneas frondenti ex ilice metam constituit signum nautis pater, unde reuerti scirent et longos ubi circumflectere cursus. tum loca sorte legunt ipsique in puppibus auro ductores longe effulgent ostroque decori; cetera populea uelatur fronde iuuentus nudatosque umeros oleo perfusa nitescit.	130 135
considunt transtris, intentaque bracchia remis; intenti exspectant signum, exsultantiaque haurit corda pauor pulsans laudumque arrecta cupido. inde ubi clara dedit sonitum tuba, finibus omnes, haud mora, prosiluere suis; ferit aethera clamor nauticus, adductis spumant freta uersa lacertis. infindunt pariter sulcos, totumque dehiscit conuulsum remis rostrisque tridentibus aequor. non tam praecipites biiugo certamine campum corripuere ruuntque effusi carcere currus,	140 145
nec sic immissis aurigae undantia lora concussere iugis pronique in uerbera pendent. tum plausu fremituque uirum studiisque fauentum consonat omne nemus, uocemque inclusa uolutant litora, pulsati colles clamore resultant.	150

Aeneid V 124-150**[TURN OVER**

2 Comment on any **two** of the following passages, translating wherever translation will help clarify your argument.

(a)

ὡς εἰπὼν θάμνων ὑπεδύσεται διὸς Ὀδυσσεύς,
 ἐκ πυκινῆς δ' ὕλης πτόρθον κλάσε χειρὶ παχείῃ
 φύλλων, ὡς ῥύσαιτο περὶ χροῖ μήδεα φωτός.
 βῆ δ' ἴμεν ὡς τε λέων ὀρεσίτροφος, ἀλκί πεποιθώς, 130
 ὅς τ' εἶσ' ὑόμενος καὶ ἀήμενος, ἐν δέ οἱ ὄσσε
 δαίεται· αὐτὰρ ὁ βοῦσι μετέρχεται ἢ οἴεσσι
 ἢ μετ' ἀγροτέρας ἐλάφους· κέλεται δέ εἰ γαστήρ
 μήλων πειρήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν·
 ὡς Ὀδυσσεύς κούρησιν εὐπλοκάμοισιν ἔμελλε 135
 μείξεσθαι, γυμνός περ ἐών· χρειῶ γὰρ ἴκανε.
 σμερδαλέος δ' αὐτῆσι φάνη κεκακωμένος ἄλμη,
 τρέσσαν δ' ἄλλυδις ἄλλη ἐπ' ἠϊόνας προύχουσας.
 οἴη δ' Ἀλκινόου θυγάτηρ μένε· τῆ γὰρ Ἀθήνη
 θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε καὶ ἐκ δέος εἴλετο γυίων. 140
 στή δ' ἄντα σχομένη· ὁ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεύς,
 ἢ γούνων λίσσοιτο λαβὼν εὐώπιδα κούρη,
 ἢ αὐτῶς ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισι
 λίσσοιτ', εἰ δείξειε πόλιν καὶ εἵματα δοίη.
 ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι, 145
 λίσσεσθαι ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισι,
 μή οἱ γούνα λαβόντι χολώσαιτο φρένα κούρη.
 αὐτίκα μειλίχιον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον.

Odyssey VI 127-148

(b)

ὥς φάτο, μείδησεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 χειρὶ τέ μιν κατέρεξε· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικὶ
 καλῆ τε μεγάλη τε καὶ ἀγλαὰ ἔργα ἰδυίη·
 καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 290

“κερδαλέος κ' εἶη καὶ ἐπὶ κλοπος, ὅς σε παρέλθοι
 ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸς ἀντιάσειε.
 σχέτλιε, ποικιλομήτα, δόλων ἄατ', οὐκ ἄρ' ἔμελλες,
 οὐδ' ἐν σῆ περ ἐὼν γαίη, λήξειν ἀπατάων
 μύθων τε κλοπίων, οἳ τοι πεδόθεν φίλοι εἰσίν. 295
 ἄλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα, εἰδότες ἄμφω
 κέρδε', ἐπεὶ σὺ μὲν ἔσσι βροτῶν ὄχ' ἄριστος ἀπάντων
 βουλῆ καὶ μύθοισιν, ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσι
 μήτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν· οὐδὲ σύ γ' ἔγνωσ
 Παλλάδ' Ἀθηναίην, κούρην Διός, ἧ τέ τοι αἰεὶ 300
 ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι ἠδὲ φυλάσσω,
 καὶ δέ σε Φαιήκεσσι φίλον πάντεσσι ζῆθηκα.
 νῦν αὖ δεῦρ' ἰκόμην, ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὑφήνω
 χρήματά τε κρύψω, ὅσα τοι Φαίηκες ἀγαυοὶ
 ὥπασαν οἴκαδ' ἰόντι ἐμῆ βουλῆ τε νόω τε, 305
 εἵπω θ' ὅσσα τοι αἴσα δόμοισ' ἐνὶ ποιητοῖσι
 κήδε' ἀνασχέσθαι· σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκη,
 μηδέ τω ἐκφάσθαι μήτ' ἀνδρῶν μήτε γυναικῶν,
 πάντων, οὐνεκ' ἄρ' ἦλθες ἀλώμενος, ἀλλὰ σιωπῆ
 πάσχειν ἄλγεα πολλά, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.” 310

Odyssey XIII 287-310**[TURN OVER for a continuation of question 2**

(c)

ὡς φάτο, καί ῥ' ἔμπνευσε μένος μέγα Παλλὰς Ἀθήνη. 520
 εὐξάμενος δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρη μέγαλοιο,
 αἶψα μάλ' ἀμπεπαλῶν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος
 καὶ βάλεν Εὐπείθεα κόρυθος διὰ χαλκοπαρήου.
 ἢ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἴσατο χαλκός·
 δούπησεν δὲ πεσῶν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ. 525
 ἐν δ' ἔπεσον προμάχοισ' Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός,
 τύπτου δὲ ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
 καὶ νύ κε δὴ πάντας ὄλεσαν καὶ θῆκαν ἀνόστους,
 εἰ μὴ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
 ἦυσεν φωνῆ, κατὰ δ' ἔσχεθε λαὸν ἅπαντα· 530
 “ ἴσχεσθε πτολέμου, Ἴθακήσιοι, ἀργαλέοιο,
 ὡς κεν ἀναιμωτί γε διακριθῆτε τάχιστα.”
 ὡς φάτ' Ἀθηναίη, τοὺς δὲ χλωρὸν δέος εἶλε·
 τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατο τεύχεα,
 πάντα δ' ἐπὶ χθονὶ πίπτε, θεᾶς ὄπα φωνησάσης· 535
 πρὸς δὲ πόλιν τρωπῶντο λιλαιόμενοι βιότοιο.
 σμερδαλέον δ' ἐβόησε πολὺτλας Διὸς Ὀδυσσεύς,
 οἴμησεν δὲ ἀλεις ὡς τ' αἰετὸς ὑψιπετῆεις.
 καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει ψολόεντα κεραυνόν,
 κὰδ δ' ἔπεσε πρόσθε γλαυκῶπιδος ὄβριμοπάτρης. 540
 δὴ τότε Ὀδυσσῆα προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 “ διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 ἴσχεο, παῦε δὲ νεῖκος ὁμοίου πτολέμοιο,
 μὴ πῶς τοι Κρονίδης κεχολώσεται εὐρύοπα Ζεὺς.”
 ὡς φάτ' Ἀθηναίη, ὃ δ' ἐπείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ. 545
 ὄρκια δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε
 Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
 Μέντορι εἰδομένη ἡμέν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν.

(d)

his medium dictis sermonem abrumpit et auras
 aegra fugit seque ex oculis auertit et aufert,
 linquens multa metu cunctantem et multa parantem 390
 dicere. suscipiunt famulae conlapsaque membra
 marmoreo referunt thalamo stratisque reponunt.
 at pius Aeneas, quamquam lenire dolentem
 solando cupit et dictis auertere curas,
 multa gemens magnoque animum labefactus amore 395
 iussa tamen diuum exsequitur classemque reuisit.
 tum uero Teucri incumbunt et litore celsas
 deducunt toto nauis. natat uncta carina,
 frondentisque ferunt remos et robora siluis
 infabricata fugae studio. 400
 migrantis cernas totaque ex urbe ruentis:
 ac uelut ingentem formicae farris aceruum
 cum populant hiemis memores tectoque reponunt,
 it nigrum campis agmen praedamque per herbas
 conuectant calle angusto; pars grandia trudunt 405
 obnixae frumenta umeris, pars agmina cogunt
 castigantque moras, opere omnis semita feruet.
 quis tibi tum, Dido, cernenti talia sensus,
 quosue dabas gemitus, cum litora feruere late
 prospiceres arce ex summa, totumque uideres 410
 misceri ante oculos tantis clamoribus aequor!
 improbe Amor, quid non mortalia pectora cogis!
 ire iterum in lacrimas, iterum temptare precando
 cogitur et supplex animos summittere amori,
 ne quid inexpertum frustra moritura relinquat. 415

Aeneid IV 393-415

[TURN OVER for a continuation of question 2

(e)

Aeneas primique duces et pulcher Iulus
 corpora sub ramis deponunt arboris altae,
 instituuntque dapes et adorea liba per herbam
 subiciunt epulis (sic Iuppiter ipse monebat) 110
 et Cereale solum pomis agrestibus augent.
 consumptis hic forte aliis, ut uertere morsus
 exiguam in Cererem penuria adegit edendi,
 et uiolare manu malisque audacibus orbem
 fatalis crusti patulis nec parcere quadris: 115
 'heus, etiam mensas consumimus?' inquit Iulus,
 nec plura, adludens. ea uox audita laborum
 prima tulit finem, primamque loquentis ab ore
 eripuit pater ac stupefactus numine pressit.
 continuo 'salue fatis mihi debita tellus 120
 uosque' ait 'o fidi Troiae saluete penates:
 hic domus, haec patria est. genitor mihi talia namque
 (nunc repeto) Anchises fatorum arcana reliquit:
 "cum te, nate, fames ignota ad litora uectum
 accisis coget dapibus consumere mensas, 125
 tum sperare domos defessus, ibique memento
 prima locare manu molirique aggere tecta."
 haec erat illa fames, haec nos suprema manebat
 exitiis positura modum.
 quare agite et primo laeti cum lumine solis 130
 quae loca, quiue habeant homines, ubi moenia gentis,
 uestigemus et a portu diuersa petamus.
 nunc pateras libate Ioui precibusque uocate
 Anchisen genitorem, et uina reponite mensis.'

(f)

exoritur trepidos inter discordia ciuis:
 urbem alii reserare iubent et pandere portas
 Dardanidis ipsumque trahunt in moenia regem; 585
 arma ferunt alii et pergunt defendere muros,
 inclusas ut cum latebroso in pumice pastor
 uestigauit apes fumoque impleuit amaro;
 illae intus trepidae rerum per cerea castra
 discurrunt magnisque acuunt stridoribus iras; 590
 uoluitur ater odor tectis, tum murmure caeco
 intus saxa sonant, uacuas it fumus ad auras.
 accidit haec fessis etiam fortuna Latinis,
 quae totam luctu concussit funditus urbem.
 regina ut tectis uenientem prospicit hostem, 595
 innessi muros, ignis ad tecta uolare,
 nusquam acies contra Rutulas, nulla agmina Turni,
 infelix pugnae iuuenem in certamine credit
 extinctum et subito mentem turbata dolore
 se causam clamat crimenque caputque malorum, 600
 multaque per maestum demens effata furorem
 purpureos moritura manu discindit amictus
 et nodum informis leti trabe nectit ab alta.
 quam cladem miserae postquam accepere Latinae,
 filia prima manu flauos Lauinia crinis 605
 et roseas laniata genas, tum cetera circum
 turba furit, resonant late plangoribus aedes.
 hinc totam infelix uulgatur fama per urbem:
 demittunt mentes, it scissa ueste Latinus
 coniugis attonitus fatis urbisque ruina, 610
 canitiem immundo perfusam puluere turpans.

Aeneid XII 583-611

[TURN OVER

3 Comment on **one** of the following pairs of passages, translating wherever translation will help clarify your argument.

(a)

“ἡμεῖς τοι Τροίηθεν ἀποπλαγχθέντες Ἀχαιοὶ
 παντοίοισ’ ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης, 260
 οἴκαδε ἰέμενοι, ἄλλην ὁδὸν ἄλλα κέλευθα
 ἦλθομεν· οὕτω που Ζεὺς ἤθελε μητίσασθαι.
 λαοὶ δ’ Ἀτρείδew Ἀγαμέμνωνος εὐχόμεθ’ εἶναι,
 τοῦ δὴ νῦν γε μέγιστον ὑπουράνιον κλέος ἐστί·
 τόσσην γὰρ διέπερσε πόλιν καὶ ἀπώλεσε λαοὺς 265
 πολλοὺς. ἡμεῖς δ’ αὐτε κικανόμενοι τὰ σὰ γούνα
 ἰκόμεθ’, εἴ τι πόροις ξεινήϊον ἢ καὶ ἄλλως
 δοίης δωτήνην, ἢ τε ξείνων θέμις ἐστίν.
 ἀλλ’ αἰδεῖο, φέριστε, θεοῦς· ἰκέται δέ τοί εἰμεν.
 Ζεὺς δ’ ἐπιτιμήτωρ ἰκετῶν τε ξείνων τε, 270
 ξείνιος, ὃς ξείνοισιν ἅμ’ αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.”

Odyssey IX 259-271

τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ’ ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 εἴη μὲν νῦν νῶϊν ἐπὶ χρόνον ἡμὲν ἐδωδὴ
 ἠδὲ μέθυ γλυκερὸν κλισίης ἔντοσθεν ἐοῦσι 195
 δαίνυσθαι ἀκέοντ’, ἄλλοι δ’ ἐπὶ ἔργον ἔποιεν·
 ῥηϊδίως κεν ἔπειτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα
 οὐ τι διαπρήξαιμι λέγων ἐμὰ κήδεα θυμοῦ,
 ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
 ἐκ μὲν Κρητῶν γένος εὐχομαι εὐρειῶν, 200
 ἀνέρος ἀφνειοῖο παῖς· πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι
 υἱες ἐνὶ μεγάρῳ ἡμὲν τράφον ἠδ’ ἐγένοντο
 γνήσιοι ἐξ ἀλόχου· ἐμέ δ’ ὠνητὴ τέκε μήτηρ
 παλλακίς, ἀλλὰ με ἴσον ἰθαιγενέεσσιν ἐτίμα
 Κάστωρ Ὑλακίδης, τοῦ ἐγὼ γένος εὐχομαι εἶναι·
 ὃς τότε ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὡς τίετο δήμῳ 205
 ὄλβῳ τε πλούτῳ τε καὶ υἰάσι κυδαλίμοισιν.
 ἀλλ’ ἦ τοι τὸν κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι
 εἰς Αἶδαο δόμους· τοὶ δὲ ζῶην ἐδάσαντο
 παῖδες ὑπέρθυμοι καὶ ἐπὶ κλήρους ἐβάλοντο,
 αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῦρα δόσαν καὶ οἰκί’ ἔνειμαν. 210

Odyssey XIV 192-210

(b)

ὡς ἐφάμην, ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο νηλεί θυμῶ,
 ἀλλ' ὃ γ' ἀναΐξας ἐτάροισ' ἐπὶ χεῖρας ἴαλλε,
 σὺν δὲ δῶ μάριψας ὡς τε σκύλακας ποτὶ γαίῃ
 κόπτ'· ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν. 290
 τοὺς δὲ διὰ μελίστι ταμῶν ὀπλίσσατο δόρπον·
 ἦσθιε δ' ὡς τε λέων ὀρεσίτροφος, οὐδ' ἀπέλειπεν,
 ἔγκατά τε σάρκας τε καὶ ὀστέα μυελόεντα.
 ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν Διὶ χεῖρας,
 σχέτλια ἔργ' ὀρόωντες· ἀμηχανίη δ' ἔχε θυμόν. 295
 αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδὺν
 ἀνδρόμεα κρέ' ἔδων καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων,
 κείτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων.
 τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμόν
 ἄσσον ἰών, ξίφος ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ, 300
 οὐτάμεναι πρὸς στήθος, ὅθι φρένες ἦπαρ ἔχουσι,
 χεῖρ' ἐπιμασσάμενος· ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρκεν.
 αὐτοῦ γάρ κε καὶ ἄμμες ἀπωλόμεθ' αἰπὺν ὄλεθρον·
 οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλῶν
 χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὄβριμον, ὃν προσέθηκεν. 305
 ὡς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἥῳ δῖαν.

Odyssey IX 287-306

uidi egomet duo de numero cum corpora nostro
 prensa manu magna medio resupinus in antro
 frangeret ad saxum, sanieque aspersa natarent 625
 limina; uidi atro cum membra fluentia tabo
 manderet et tepidi tremerent sub dentibus artus—
 haud impune quidem, nec talia passus Vlixes
 oblitusue sui est Ithacus discrimine tanto.
 nam simul expletus dapibus uinoque sepultus 630
 ceruicem inflexam posuit, iacuitque per antrum
 immensus saniem eructans et frustra cruento
 per somnum commixta mero, nos magna precati
 numina sortitique uices una undique circum
 fundimur, et telo lumen terebramus acuto 635
 ingens quod torua solum sub fronte latebat,
 Argolici clipei aut Phoebeae lampadis instar,
 et tandem laeti sociorum ulciscimur umbras.

*Aeneid III 623-638***[TURN OVER for a continuation of question 3**

(c)

tum Meropem atque Erymanta manu, tum sternit Aphidnum,
 tum Bitian ardentem oculis animisque frementem,
 non iaculo (neque enim iaculo uitam ille dedisset),
 sed magnum stridens contorta phalarica uenit 705
 fulminis acta modo, quam nec duo taurea terga
 nec duplici squama lorica fidelis et auro
 sustinuit; conlapsa ruunt immania membra,
 dat tellus gemitum et clipeum super intonat ingens.
 talis in Euboico Baiarum litore quondam 710
 saxea pila cadit, magnis quam molibus ante
 constructam ponto iaciunt, sic illa ruinam
 prona trahit penitusque uadis inlisa recumbit;
 miscent se maria et nigrae attolluntur harenae,
 tum sonitu Prochyta alta tremit durumque cubile 715
 Inarime Iouis imperiis imposta Typhoeo.

Aeneid IX 702-716

at Iouis interea monitis Mezentius ardens
 succedit pugnae Teucrosque inuadit ouantis. 690
 concurrunt Tyrrhenae acies atque omnibus uni,
 uni odiisque uiro telisque frequentibus instant.
 ille (uelut rupes uastum quae prodit in aequor,
 obuia uentorum furiis expostaque ponto,
 uim cunctam atque minas perfert caelique marisque 695
 ipsa immota manens) prolem Dolichaonis Hebrum
 sternit humi, cum quo Latagum Palmumque fugacem,
 sed Latagum saxo atque ingenti fragmine montis
 occupat os faciemque aduersam, poplite Palmum
 succiso uolui segnem sinit, armaque Lauso 700
 donat habere umeris et uertice figere cristas.

Aeneid X 689-701

SECTION B

- 4 “The *Odyssey* is quite simply an epilogue to the *Iliad*” (LONGINUS). Discuss.
- 5 “The whole poem is to do with the victory of good and the punishment of wickedness; the poet is interested in morality, and so are his gods”. To what extent is this true of the *Odyssey*?
- 6 “Homer has the art of revealing the whole character of a man by one word” (a scholiast on the *Iliad*). Do you find this art in the *Odyssey*?
- 7 “Telemachus is a disappointing and ineffectual figure”. Discuss.
- 8 What is the point of Odysseus’ visit to Phaeacia?
- 9 Compare the function of similes in the *Odyssey* with their function in the *Aeneid*.
- 10 Discuss the treatment of exile in the *Odyssey* and the *Aeneid*.
- 11 “The disorderly goddess is the poem’s principal force for structural cohesion” (FEENEY). Do you agree with this view of Virgil’s Juno?
- 12 “Not a natural war poet”. Is this true of Virgil?
- 13 Is there any comedy in the *Aeneid*?
- 14 What is the role of sacrifice in the *Aeneid*?
- 15 Discuss the significance of **either** dreams **or** catalogues in the *Aeneid*.

END OF PAPER